

Μεγάλο Σάββατο

Αποστολιανοί και φίλοι συνεχίζουμε με τα έθιμα του χωριού μας.

Απόσπασμα από την ιστοσελίδα του συλλόγου

Το πρωί του Μεγάλου Σαββάτου, μετά τη λειτουργία, στη εκκλησία ξεστολίζουν τον Επιτάφιο. Ο ιερέας ραίνει όλη την εκκλησία με δαφνόφυλλα και φτιάχνει μικρές ροδαρές από τα καλορίζικα του Επιταφίου για να τις δώσει ο ίδιος στη Δεύτερη Ανάσταση.

- Στα σπίτια, οι γυναίκες φτιάχνουν τα καλιτσούνια.
- Οι σύντεκνοι (οι νονοί) πήγαιναν στους βαφτισμιούς τους το γαλατερό, κόκκινα αυγά και το κερι της Ανάστασης.
- Αυτή τη μέρα όλα τα μικρά και τα μεγάλα παιδιά (!!!!!) του χωριού μας ολοκληρώνουν τις προετοιμασίες που έχουν αρχίσει ένα μήνα πριν.

Παλαιότερα έφτιαχναν και αυτοσχέδια πλακατζίκια (τρίγωνα δυναμιτάκια). Επίσης ολοκληρώνουν τη φουνάρα. Για να φτιάξουν τη φουνάρα, όλο τον προηγούμενο μήνα μαζεύουν ξύλα και τα αφήνουν στο προαύλιο της εκκλησίας.

Παλαιότερα υπήρχε μεγάλος ανταγωνισμός ανάμεσα στο πάνω και στο κάτω χωριό, αλλά και με τα γύρω χωριά, για το ποιός θα έκανε τη μεγαλύτερη φουνάρα. Δεν δίσταζαν να πηγαίνουν κρυφά τη νύχτα και να καίνε οι

μεν τα ξύλα των δε πριν την Ανάσταση.

Τα παιδιά έκαναν αυτοσχέδιες καλύβες με αρτίκους (φυτό με χοντρό βλαστό και γερή ρίζα που φτάνει και 2.5 μέτρα ύψος τα φύλλα του είναι σύνθετα λεπτά και μοιάζει με το μάραθο) και ξενυχτούσαν στο προαύλιο για να προσέχουν τα ξύλα μέχρι και το Μεγάλο Σάββατο. Το πρωί εκείνης της μέρας κατασκευάζουν τη φουνάρα, η οποία είναι ένα «βουνό» από ξύλα, ύψους 4 – 5 μέτρων και με

15 – 20 μέτρα διάμετρο. Στην κορυφή της φουνάρας τοποθετούν τον Ιούδα, που φτιάχνουν από παλιά ρούχα.

Η κ. Αργυρή Νικολακάκη θυμάται: «πριν την Ανάσταση, τα παιδιά έπαιρναν ένα σήμαντρο (μακρόστενη μεταλλική πλάκα) και χτυπώντας το με μεταλλικό σφυρί, γυρνούσαν από σπίτι σε σπίτι για να ξυπνήσουν τους χωριανούς και να τους προσκαλέσουν στην Θεία Λειτουργία».

• Η κ. Καλλιόπη Πετρομιχελάκη θυμάται: «πριν πάνε οι Αποστολιανοί στην εκκλησία, άφηναν πάνω στο τραπέζι ένα ποτήρι κρασί και ένα πιάτο με ένα κόκκινο αυγό, ένα καλιτσούνι, κι ένα κομμάτι τυρί για τους νεκρούς». Τα νέα κορίτσια έβαζαν στην τσέπη τους ένα κομμάτι παλιό τυρί ώστε να το φάνε όταν ο ιερέας θα έλεγε το «Χριστός Ανέστη» για να μη βγάζουν σπυράκια όλο το χρόνο.

• Όταν όλη η οικογένεια είναι έτοιμη και πριν φύγει για την εκκλησία, ανάβουν στην αυλή του σπιτιού μια μικρή φουνάρα από αχινόποδι (εύφλεκτο ανελαμπίδι) για το κάψιμο «του μικρού Ιούδα» ή «τον Ιούδα του σπιτιού». Μικροί και μεγάλοι πηδούν πάνω από την φουνάρα, κάνοντας ταυτόχρονα τον σταυρό τους και μια ευχή για να φύγει το κακό από το σπίτι. Καθ' ένας έπρεπε να κάψει τον δικό του Ιούδα και εξαγνισμένος και καθαρός να δεχτεί την Ανάσταση

• Στις 12 το βράδυ, ο ιερέας δίνει το Άγιο Φως στους πιστούς και ψάλλει το «Χριστός Ανέστη». Οι πιστοί παίρνουν το Άγιο Φως με τις πασχαλινές λαμπάδες λέγοντας «Χριστός Ανέστη» και απαντώντας «Αληθώς Ανέστη ο Κύριος. Τη στιγμή που ο ιερέας ψάλλει το «Χριστός Ανέστη» τα παιδιά βάζουν φωτιά στη φουνάρα. Η νύχτα γίνεται μέρα και η καμπάνα χτυπά συνεχώς. Οι παλιότεροι θυμούνται πως συνήθιζαν για το καλό, να χτυπάνε την καμπάνα ασταμάτητα για τρία μερόνυχτα. Μετά το «Χριστός Ανέστη» και το «Άρατε πύλας», ο ιερέας ανοίγει την πόρτα της εκκλησίας με μια κλωτσιά. Τη νύχτα της Ανάστασης μπορούν να κοινωνήσουν όλοι, είτε νήστευαν, είτε όχι, γιατί όπως έλεγαν και οι παλιοί, ετούτη τη νύχτα «οι ουρανοί είναι ανοιχτοί».

Ἡ κύρια Καλλιόπη Πετρομιχελάκη θυμάται: «όταν ο ιερέας έλεγε το Χριστός Ανέστη τα κορίτσια έτριβαν τα νύχια τους στο πάτωμα της εκκλησίας για να μη βγάσουν παρανουχίδες».

•Επιστρέφοντας στο σπίτι η οικογένεια κάνει ένα σταυρό με το Άγιο Φως στην κεντρική πόρτα. Μετά την Ανάσταση τελειώνει και η νηστεία της Σαρακοστής και το πρώτο δείπνο για την οικογένεια, είναι βραστό κοτόπουλο, σούπα, γαρδούμια. Πριν το δείπνο ο καθένας διαλέγει το δικό του αυγό για να το τσουγκρίσει με αυτό του άλλου. Πριν απ' όλα όμως για εκείνους που έχουν νηστέψει, υπάρχει παλιό ξερό τυρί το οποίο

πρέπει να φάνε πριν το δείπνο για να «στρώσει το στομάχι».

Το πρωί της Κυριακής του Πάσχα τελείται ο «Εσπερινός της Αγάπης» ή Δεύτερη Ανάσταση. Οι πιστοί παίρνουν από τον ιερέα τα καλορίζικα τα οποία παίρνουν στο σπίτι τους για να φέρουν ευλογία σε κάθε νοικοκυριό. Τα χρησιμοποιούσαν και σαν φάρμακο γι' αυτούς και τα ζώα τους. Παλαιότερα, στην εκκλησία που γινόταν η Δεύτερη Ανάσταση άναβαν και μια δεύτερη φουνάρα ίδια με της Πρώτης Ανάστασης.